

ชัชวาลย์ อ่อนละมุล 2549: ดนตรีในพิธีกรรมมีวัดของหมู่บ้านวัฒนธรรม บ้านทุ่งใหญ่ อำเภอกันทรลักษ์
จังหวัดศรีสะเกษ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ดนตรีชาติพันธุ์วิทยา) สาขาดนตรีชาติพันธุ์วิทยา
ภาควิชาศิลปนิเทศ ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณรงค์ เขียนทองกุล, ศศ.ม. 326 หน้า
ISBN 974-16-2441-7

การศึกษาวิจัยเรื่อง ดนตรีในพิธีกรรมมีวัดของหมู่บ้านวัฒนธรรม บ้านทุ่งใหญ่ อำเภอกันทรลักษ์
จังหวัดศรีสะเกษ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาพิธีกรรมมีวัด ตามความเชื่อของชาวไทยเชื้อสายเขมร
ของหมู่บ้านวัฒนธรรม บ้านทุ่งใหญ่ อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ 2) เพื่อศึกษาถึงดนตรีที่ใช้ในพิธีกรรม
มีวัด

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยในเชิงคุณภาพ โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูล 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มคณะนักดนตรีแห่ง
วงดนตรีบ้านโคกและกลุ่มชาวบ้านแห่งบ้านทุ่งใหญ่ อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ

ผลการวิจัยพบว่า 1) พิธีกรรมมีวัด เป็นความเชื่อของชาวไทยเชื้อสายเขมร ที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาจาก
บรรพบุรุษ จัดทำขึ้นเพื่อรักษาพยาบาลผู้ป่วย ตามความเชื่อที่ว่าผีบรรพบุรุษเป็นผู้กระทำให้เจ็บป่วย โดยมีมีวัดเป็น
ร่างทรง การประกอบพิธีกรรมจะต้องมีวิธีการและองค์ประกอบอย่างถูกต้องและครบถ้วน ตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุด
พิธีกรรม 2) ดนตรีที่ใช้ในพิธีกรรมมีวัด ประกอบด้วย ทรัมเป็ต, ปี่ขลุ่ยหรือแคน และกลองกันตรึมกับฆ้องโหม่ง
โดยบรรเลงประกอบการร้อง ให้มีมีวัดได้รำรำตั้งแต่เริ่มพิธีกรรมจนสิ้นสุดพิธีกรรม บทเพลงที่ใช้ประกอบใน
พิธีกรรมแบ่งได้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่หนึ่งเป็นบทเพลงที่ใช้ในการบูชาครู ได้แก่ เพลงโพลีทอม เพลงพัดเจ็ย
เพลงอันตวงกูและเพลงเมื่อนระเงียว กลุ่มที่สองเป็นบทเพลงที่ใช้ในการเข้าทรงและรำรำของมีมีวัด ได้แก่
เพลงบองบ๊อด เพลงไอ้ก เพลงกันเดียวและเพลงจะเวีย กลุ่มที่สามเป็นเพลงลา ได้แก่ เพลงกัจปุคาและเพลงถวาย
เปรียะฮ้อติดเปรียะฮ้อจันทร์ เนื้อหาของบทเพลงในพิธีกรรมจะมีเนื้อหาแสดงการเกี่ยวพาราสิ และการประกอบอาชีพ
ในการวิเคราะห์บทเพลงที่ใช้ในพิธีกรรมมีวัด บทเพลงทั้งหมดมีลักษณะรูปแบบโครงสร้างแบบ Iterative
แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ท่อนนำและทำนองเพลง ลักษณะผิวพรรณ (Texture) เป็นแบบทำนองหลากหลาย
(Heterophony) การกระสวนจังหวะเป็นแบบง่าย ๆ ซ้ำ ๆ กัน รูปลักษณะของท่วงทำนอง (Melodic Contour)
ส่วนใหญ่เป็นท่วงทำนองที่ต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน (Conjunct) ส่วนท่วงทำนองที่มีลักษณะขึ้น ๆ ลง ๆ (Undulating)
สม่ำเสมอ (Terraced) ค่อย ๆ สูงขึ้น (Ascending) และค่อย ๆ ต่ำลง (Descending) พบบ้างเล็กน้อย